

MUNI

VÝSLEDKY
DRUHÉ KONTROLY
ZÁVĚREČNÝCH PRACÍ
(2000 - 2018)

23. 7. 2019

PARAMETRY KONTROLY

ZÁKLADNÍ RÁMEC

Na základě rozhodnutí rektora Mimořádná kontrola závěrečných prací (2019)

fakulty MU kontrolovaly:

- pouze práce předložené k obhajobě v posledních 3 letech (2016 - 2018)
- pouze bakalářské, diplomové a rigorózní práce (kontrola se netýkala dizertačních prací)
- pouze práce, které podle zjištění systému IS MU vykazují shodu s jiným relevantním dokumentem v rozsahu více než 30 %

OpK RMU kontroloval:

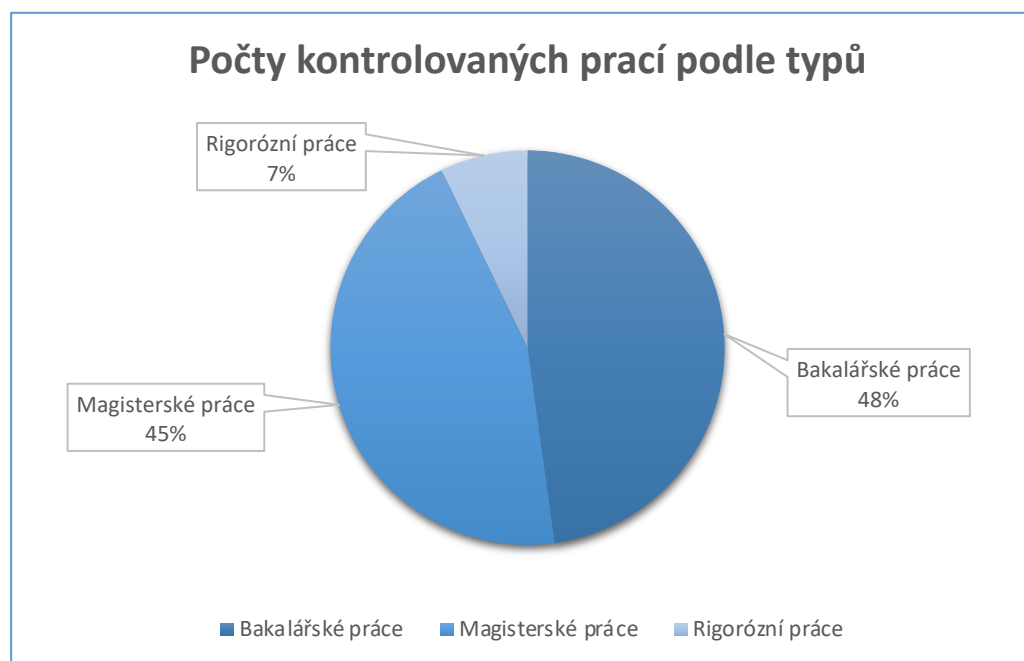
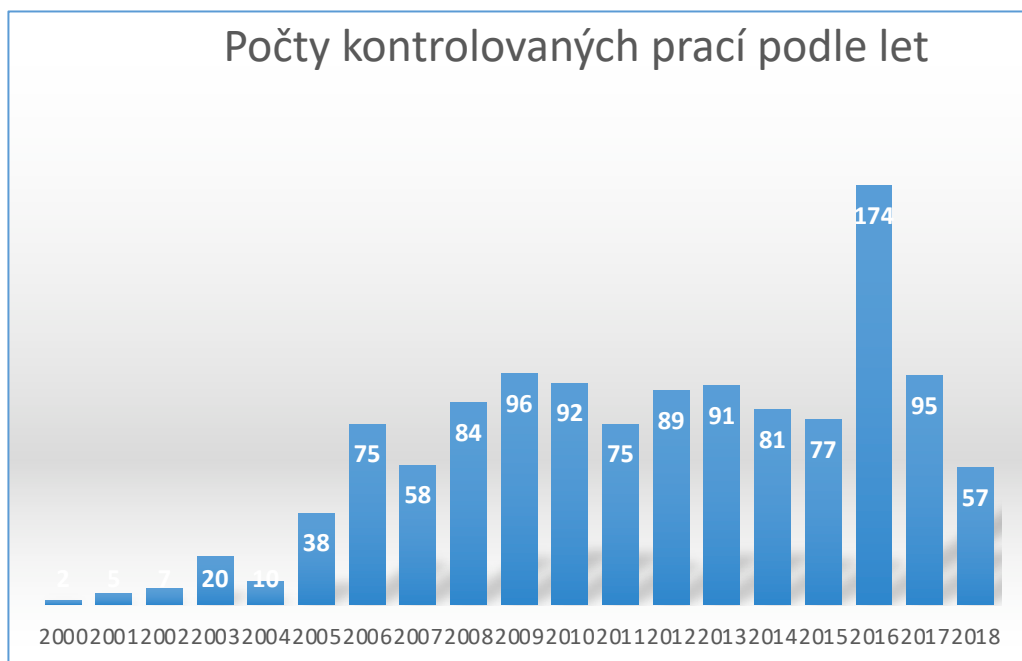
- práce z let 2000 – 2015, a to vždy 100 náhodně vybraných prací z každé fakulty, které splňují výše uvedená kritéria

ROZSAH KONTROLY

Kontrolou prošlo cca **1 %** z **124.284** Bc., Mgr. a rig. prací z let 2000-2018

kontrola OpK RMU: **900 prací** (2000-2015)

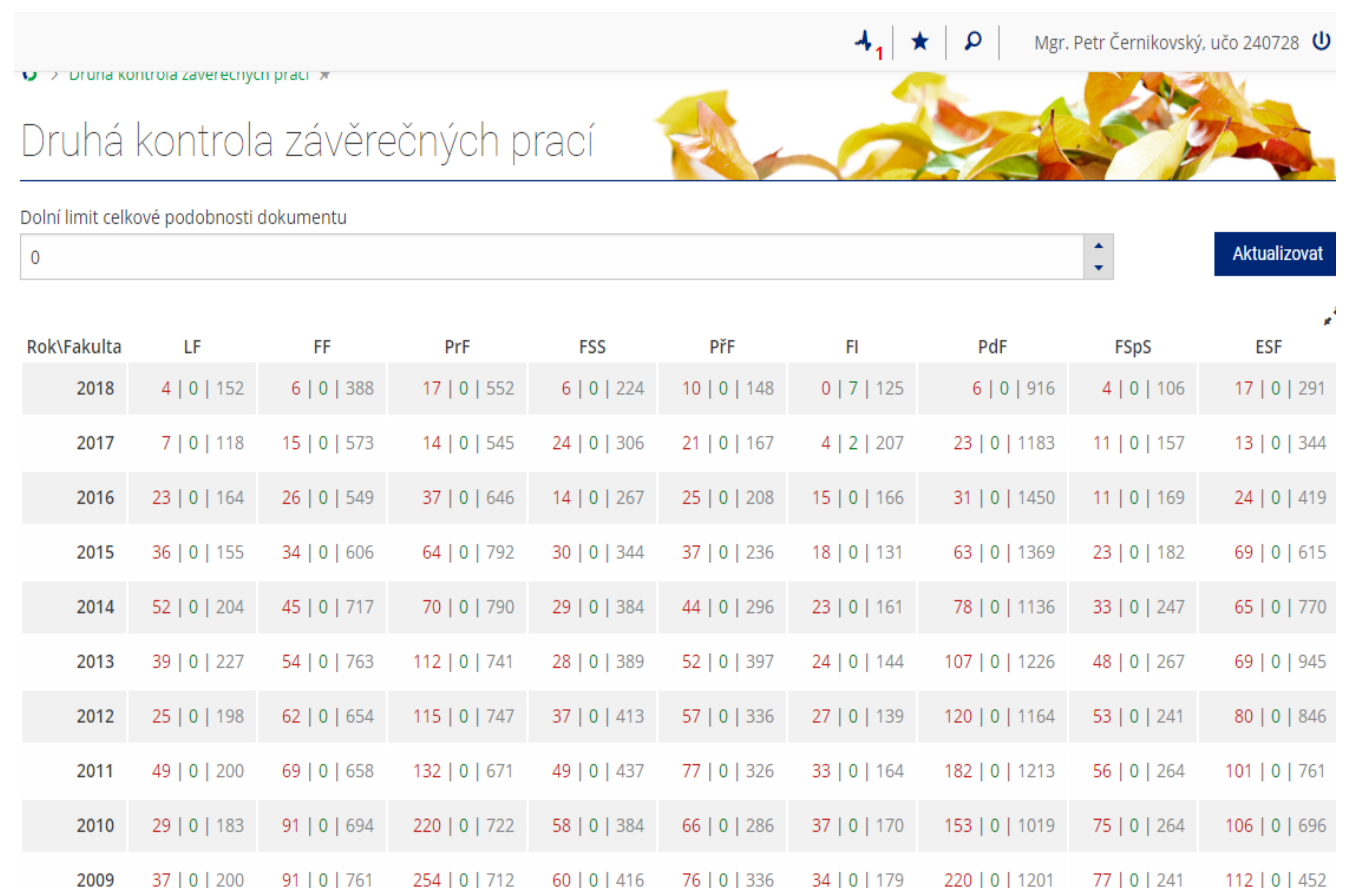
kontrola fakultami: **326 prací** (2016-2018)

ORGANIZACE KONTROLY

Kontrola proběhla v aplikaci
Druhá kontrola závěrečných
prací v IS

- aplikace je přístupná pouze držitelům specifických přístupových práv (na fakultách typicky proděkani)
- hodnoticí komentář je neveřejný

Dolní limit celkové podobnosti dokumentu

0

Aktualizovat

Rok\Fakulta	LF	FF	PrF	FSS	PĚF	FI	PdF	FSpS	ESF
2018	4 0 152	6 0 388	17 0 552	6 0 224	10 0 148	0 7 125	6 0 916	4 0 106	17 0 291
2017	7 0 118	15 0 573	14 0 545	24 0 306	21 0 167	4 2 207	23 0 1183	11 0 157	13 0 344
2016	23 0 164	26 0 549	37 0 646	14 0 267	25 0 208	15 0 166	31 0 1450	11 0 169	24 0 419
2015	36 0 155	34 0 606	64 0 792	30 0 344	37 0 236	18 0 131	63 0 1369	23 0 182	69 0 615
2014	52 0 204	45 0 717	70 0 790	29 0 384	44 0 296	23 0 161	78 0 1136	33 0 247	65 0 770
2013	39 0 227	54 0 763	112 0 741	28 0 389	52 0 397	24 0 144	107 0 1226	48 0 267	69 0 945
2012	25 0 198	62 0 654	115 0 747	37 0 413	57 0 336	27 0 139	120 0 1164	53 0 241	80 0 846
2011	49 0 200	69 0 658	132 0 671	49 0 437	77 0 326	33 0 164	182 0 1213	56 0 264	101 0 761
2010	29 0 183	91 0 694	220 0 722	58 0 384	66 0 286	37 0 170	153 0 1019	75 0 264	106 0 696
2009	37 0 200	91 0 761	254 0 712	60 0 416	76 0 336	34 0 179	220 0 1201	77 0 241	112 0 452

JAK IS URČUJE SHODY

„práce, které podle zjištění systému IS MU vykazují shodu s jiným relevantním dokumentem v rozsahu více než 30 %“

- shoda 30 % textu závěrečné práce s jinými texty, nebo
- shoda 30 % jiného textu s textem závěrečné práce

IS nekontroluje:

- shodu se soubory stejného vlastníka v jednom úložišti,
- shodu se soubory uloženými v IS MU po odevzdání hlavního textu závěrečné práce,
- shodu se soubory vloženými vedoucím práce do stejného úložiště

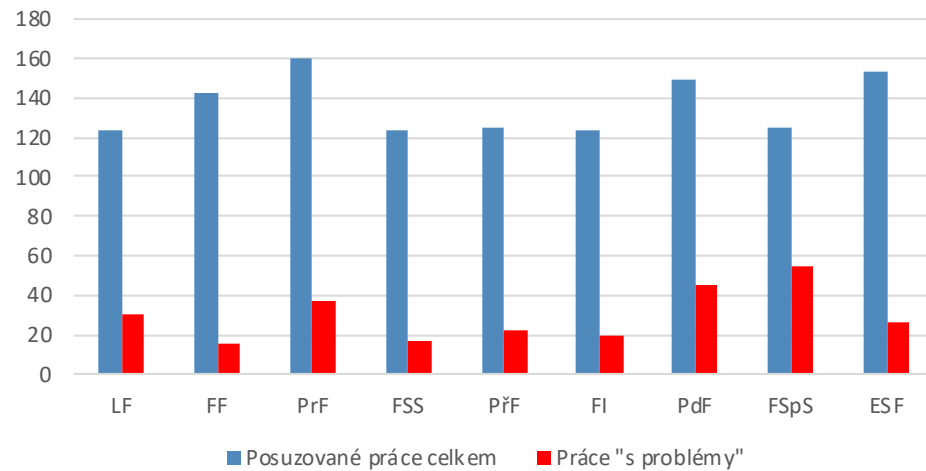
CO KONTROLA NEODHALÍ

- Texty převzaté z dokumentů, které se nevyskytují na webu, typicky z tištěných knih (doslovné citace z takových zdrojů ale často naznačují doslovné shody mezi různými závěrečnými pracemi, které často opisují nezávisle na sobě ze stejného původního dokumentu)
- Překlady textů z cizích jazyků
- Nekorektní využití prvků netextového charakteru (obrázky, grafy, schémata, zvukový materiál...)
- Shody ve výzkumných postupech a struktuře argumentace (bez zjevných textových shod)
- Psaní prací na zakázku

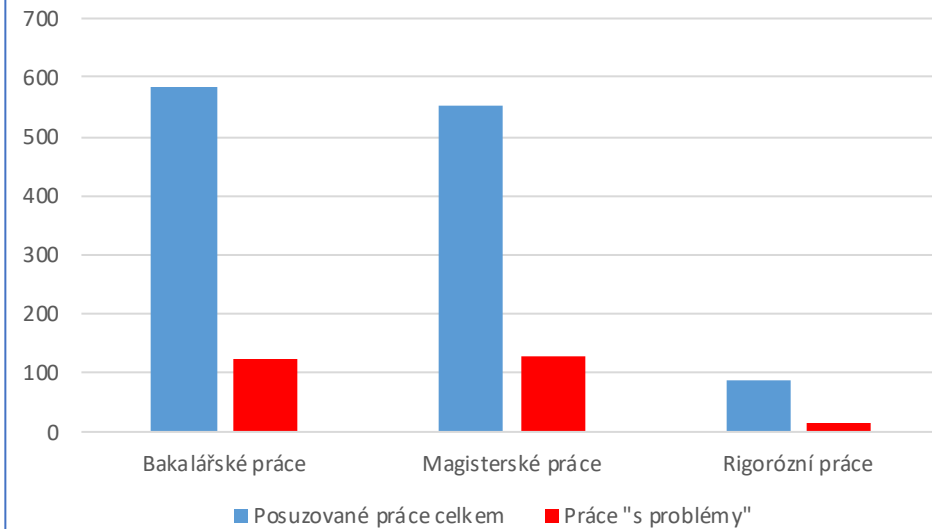
NEJVÝZNAMNĚJŠÍ ZJIŠTĚNÍ

VÝSLEDKY KONTROLY V ČÍSLECH

Podíl "prací s problémy" na celkovém počtu kontrolovaných prací podle fakult

Podíl "prací s problémy" na celkovém počtu kontrolovaných prací podle typu

CO KONTROLA NAZNAČUJE O CHOVÁNÍ STUDENTŮ MU (1)

- **Studenti se sklony k plagiátorství se vyskytují na všech fakultách Masarykovy univerzity.** Zdá se nicméně, že tento problém je významně nižší v programech, které kladou důraz na soustavnou kultivaci akademického psaní jakožto klíčového výstupu z učení (typicky FSS a FF)
- **Rozsah nejzávažnějších forem plagiátorství ve studentských pracích se jeví jako omezený:** zdá se, že studenti MU nekradou práce svých kolegů jako celek a jen zcela ojediněle přebírají bez řádné citace velmi rozsáhlé části (typicky celé kapitoly) z jednoho zdroje.
- **Nejčastější formou pochybení** jsou případy, kdy **studenti nedostatečně označují rozsah, v němž doslovně nebo s minimálními úpravami přebírají kratší úseky textu** (typicky odstavce). Ačkoli toto jednání bývá v našem prostředí stále omlouváno jako „špatná citace“, podle obecně uznávaných mezinárodních standardů jednoznačně naplňuje skutkovou podstatu plagiátorství.

CO KONTROLA NAZNAČUJE O CHOVÁNÍ STUDENTŮ MU (2)

- **Nejvíce prohřešků proti etice akademického psaní se obvykle soustředí v teoretických částech závěrečných prací,** které jsou nezdědka jen nekritickou kompilací omezeného množství zdrojů. To je typické zejména pro programy, které kladou hlavní důraz na replikaci existujícího vědění a/nebo na rozvoj profesních dovedností (zejm. na LF, PrF, PdF, FSpS).
- Nezdědka se stává, že **studenti přebírají bez řádné citace významnou část textu vlastních dřívějších prací (autoplagiátorství)** – toto chování se na MU odehrává v „šedé zóně“ bez jasných pravidel.
- Není zřejmé, jakou roli hraje zpracování prací na zakázku (contract cheating)

CO KONTROLA NAZNAČUJE O „VYTĚŽOVÁNÍ“ PRACÍ MU

Práce studentů MU se po obhájení stávají předmětem plagiátorství ze strany:

- studentů jiných veřejných i soukromých vysokých škol
- internetových blogů, fór atd.
- ojediněle i vědeckých a dalších projektů českých i zahraničních vysokých škol (vč. veřejných)

CO KONTROLA NAZNAČUJE O CHOVÁNÍ UNIVERZITY (1)

- **Obecně se** na MU postupně **snižuje tolerance vůči projevům plagiátorství** ve studentských pracích a rozšiřuje se spektrum chování, které je považováno za neetické.
- Existuje poměrně **nízké povědomí o společných pravidlech** etiky akademického psaní. Nepřiměřeně velký důraz se klade na údajná disciplinární či lokální specifika, někteří akademici pravděpodobně mají jen nepřesné povědomí o hranicích mezi eticky přijatelným a nepřijatelným jednáním.
- Napříč univerzitou **přetrvává různá míra tolerance** zejm. lehčích forem plagiátorství: to, co je někde mlčky tolerováno, může jinde vést k neobhájení práce, popř. až k zahájení disciplinárního řízení. Vyšší než obvyklá tolerance je typická pro FSpS, PedF, LF a PrF (tam se ale podle všeho přístup v posledních letech mění).

CO KONTROLA NAZNAČUJE O CHOVÁNÍ UNIVERZITY (2)

- Obecně na univerzitě **není věnována dostatečná pozornost praktickému výcviku akademického psaní** (zároveň ale existuje řada příkladů lokální dobré praxe) a rozvoji obecných etických aspektů akademické práce.
- Přetrvává **problém s opakovaným zadáváním obdobných témat** závěrečných prací v jen velmi malých variacích (typicky PrF, PedF, FSpS).
- **Kontrola** závěrečných prací leckdy **příliš spoléhá na strojové vyhodnocení** podobností prostřednictvím IS (to má ale mnohá omezení, viz výše)
- Tvrdost postupu při odhalení plagiátorství se mnohdy významně liší i v rámci jedné fakulty.